

פְּרַשְׁתַּת תּוֹלְדוֹת נֹחַ

אֱלֹהִים תּוֹלְדוֹת נֹחַ, רַבִּי חֵיִיא פְּתַח (ישעיה ס) וְעַמּוּד בְּלָם
צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה
יְדֵי לְהַתְּפָאֵר. וּבְאִין אַנּוּן יִשְׂרָאֵל דְּמִשְׁתַּדְּלֵי
בְּאוֹרֵייתָא, וַיְדַעֵי אֶרְחִין דְּאוֹרֵייתָא, דְּבִגְיֵנָה יִזְכּוּן
לְעֵלְמָא דְּאָתֵי.

תָּא חֵזִי, כָּל יִשְׂרָאֵל אֵית לֹון חוֹלְקָא לְעֵלְמָא
דְּאָתֵי. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּנִטְרִין בְּרִית דְּעֵלְמָא
אֲתַקְיִים עֲלֵיהּ. כְּמָה דְּאָתֵי אָמַר, (ירמיה לג) אִם לֹא
בְּרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל דְּנִטְרֵי בְּרִית וְקַבִּילוּ לִיה אֵית לֹון
חוֹלְקָא בְּעֵלְמָא דְּאָתֵי.

וְלֹא עוֹד אֵלָא בְּגִין כְּדֵי אֶקְרוּן צַדִּיקִים. מִכָּאֵן
אוֹלִיפְנָא כָּל מָאן דְּנִטְרֵי הֵאֵי בְּרִית דְּעֵלְמָא
אֲתַקְיִים עֲלֵיהּ. אֶקְרִי צַדִּיק. מִנָּא לָן מִיּוֹסֵף. בְּגִין

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

פְּרַשְׁתַּת תּוֹלְדוֹת נֹחַ

הַבְּרִית שְׁהַעוֹלָם עוֹמֵד עֲלֵיהּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם
וּלְיָלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. וְעַל
זֶה, יִשְׂרָאֵל שְׁשׂוּמְרִים הַבְּרִית וְקַבִּילוּ
אוֹתָהּ, יֵשׁ לְהֵם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא.

וְלֹא עוֹד, אֵלָא מִשּׁוּם כְּדֵי נִקְרָאוּ צַדִּיקִים.
מִכָּאֵן לְמַדְּנוּ, כָּל מִי שְׁשׂוּמֵר הַבְּרִית הַזֹּאת
שְׁהַעוֹלָם עוֹמֵד עֲלֵיהּ, נִקְרָא צַדִּיק. מִנָּא

אֱלֹהִים תּוֹלְדוֹת נֹחַ. רַבִּי חֵיִיא פְּתַח, (ישעיה ס)
וְעַמּוּד בְּלָם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ
נֶצֶר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר. אֲשֶׁרֵיהֶם
יִשְׂרָאֵל שְׁשׂוּמְקִים בְּתוֹרָה וְיוֹדְעִים דְּרַבִּי
הַתּוֹרָה שְׁבַגְלָלָה יִזְכּוּ לְעוֹלָם הַבָּא.

כֵּן רָאֵה, לְכָל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חֵלֶק לְעוֹלָם
הַבָּא, מָה הַטְּעַם? מִשּׁוּם שְׁשׂוּמְרִים

דְּנָטַר לִיהַ לְבָרִית עֲלֵמָא, זָכָה דְאַקְרִי צְדִיק. וְעַל כֵּן
וְעַמְדָּא כְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלֶּה בְּכֹל אֲתֵר פֶּסֶל אֶת
הָרֵאשׁוֹנִים תַּנִּינָן וְכוּ'. מַה כְּתִיב לְעֵילָא

בְּפִרְשָׁתָא דְבְּרֵאשִׁית (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן

לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְגו'. הֵהוּא נָהָר דְּנָגִיד

וְנָפִיק וְעֵייל לְגַנְתָּא וְאַשְׁקִי לִיהַ מִשְׁקִיו דְּלְעֵילָא

וְעָבִיד לִיהַ נִיחָא וְעָבִיד אִיבִין וְרַבִּי זְרַעִין. וְהוּא כְּדִין

נִיחָא לְכֹלָא. וְדָא נִיחָא לִיהַ לְגַנְתָּא. וְדָא עָבִיד

נִיחָא בִּיהַ (נִיֵּא לְגַנְתָּא. וְנִנְתָּא נִיחָא בִּיהַ). כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית

ג) כִּי בּוֹ שָׁבַת. וְכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וְדָא רָזָא דְמַלְהָ דָּא עָבִיד תּוֹלְדוֹת וְלֹא אֲחֵרָא.

תָּא חַיִּי, (כח ב) כְּגוֹנָא דָּא נַח לְתַתָּא. קִיִּמָּא

קִדִּישָׁא הָוָה דְּוִגְמָא דְּלְעֵילָא. וְעַל דָּא אֲקָרִי

לשון הקודש

שְׁלַמְעֵלָה, וְעוֹשָׂה לוֹ נַחַת וְעוֹשָׂה פְרוֹת
וּמַגְדֵּל זְרַעִים, הוּא אֵז נוֹחַ לְכֹל. וְזֶה נוֹחַ
לְגֵן. וְזֶה עוֹשָׂה מְנוּחָה בּוֹ וְנִיֵּא לְגֵן, וְהֵן גַּח
בוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם) כִּי בּוֹ שָׁבַת, וְכְתוּב
וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְזֶה סוּד שֶׁדָּבָר זֶה
עוֹשָׂה תּוֹלְדוֹת וְלֹא אֲחֵר.

בַּא רְאָה, כְּמוֹ זֶה נַח לְמַטֵּה הַבְּרִית
הַקְּדוּשָׁה הָיָה דְּוִגְמָא שְׁלַמְעֵלָה, וְעַל זֶה
נִקְרָא אִישׁ הָאֲדָמָה. וְסוּד לְמַדְנֵי שְׁהַרִי

לְנוֹ? מִיִּזְסָה. מִשׁוּם שֶׁשָּׁמַר אֶת בְּרִית
הָעוֹלָם זָכָה שֶׁנִּקְרָא צְדִיק. וְעַל כֵּן וְעַמְדָּא
כְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלֶּה – בְּכֹל מְקוֹם
פֶּסֶל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים. שְׁנִינֵנוּ וְכוּ'. מַה
כְּתוּב לְמַעְלָה בְּפִרְשָׁת בְּרֵאשִׁית? (בראשית

ג) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן
וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְגו'. אוֹתוֹ הִנְהָר שֶׁשׁוֹפֵעַ
וְיוֹצֵא וְנִכְנָס לְגֵן וּמִשְׁקָה אוֹתוֹ מִהַשְׁקָאָה

אִישׁ הָאָדָמָה. וְרָא אֹלִיפְנָא, דְּהָא נַח אֲצַטְרִיךְ
לְתִיבָה לְאַתְחַבְרָא בַּהּ. וְלִקְיִמָּא זַרְעָא דְכוּלָּא
דְּכְתִיב לְחַיִּית זַרְע.

מָאן תִּיבָה. דָּא (ד'א) אַרְוֹן הַבְּרִית. וְנַח וְתִיבָה לְתַתָּא
הָכִי הוּוּ כְּדוּנְמָא (ד'א) דְּלַעֲיָלָא. נַח פְּתִיב בֵּיה
בְּרִית דְּכְתִיב וַתְּקִימוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ וְגו'. וְעַד
דְּאַתְקִימִים בֵּיה בְּרִית לָא עָיִל לְתִיבּוּתָא. דְּכְתִיב
וַתְּקִימוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ וּבָאתְ אֶל הַתִּיבָה. וּכְדִין
הָוָה תִּיבָה אַרְוֹן הַבְּרִית. (ד'א) תִּיבָה וְנַח כְּלָא כְּגוּוּנָא
דְּלַעֲיָלָא. וּבְגִין דְּהָא בְּרִית לְעִילָא הוּא עָבִיד
תּוֹלְדוֹת. כְּגוּוּנָא דָּא נַח (ד"א לְתַתָּא) אִיהוּ עָבִיד תּוֹלְדוֹת.
בְּגִינֵי כֶּךָ (בְּמַה דְּאַתְ אָמַר) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נַח.

נַח אִישׁ צְדִיק. הָכִי הוּא וְדָא כְּגוּוּנָא דְּלַעֲיָלָא. וְעַל
דָּא (מְשַׁלִּי י) וְצְדִיק יִסּוֹד עוֹלָם פְּתִיב. וְאַרְעָא עַל
דָּא אֲתַקְיִמַת. דְּהָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְּעֵלְמָא קְיִמָּא

לשון הקודש

הַתְּבָה. וְאִזּוּ הִיְתִיבָה הַתְּבָה אַרְוֹן הַבְּרִית. וְזוּ
תְּבָה וְנַח, הַכֹּל כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה. וּבְגִלְל
שֶׁהַבְּרִית הוּאֵת לְמַעְלָה, הוּא עוֹשֶׂה
תּוֹלְדוֹת. כְּמוֹ זֶה נַח וְלַמְּסָהוּ הוּא עוֹשֶׂה
תּוֹלְדוֹת. מִשּׁוּם כֶּךָ וְכְמוֹ שְׁנַאֲמַרְו אֵלֶּה
תּוֹלְדֵת נַח.

נַח אִישׁ צְדִיק, כֶּךָ הוּא בְּוֹדָאֵי כְּמוֹ
שְׁלַמְעֵלָה. וְעַל זֶה פְּתִיב (מְשַׁלִּי י) וְצְדִיק

נַח הַצְּטְרִיךְ לְתַתָּה לְהַתְּחַבֵּר עִמָּה וְלִקְיִים
זַרְעָא שְׁל הַכֹּל, שְׁפַתּוֹב לְחַיִּית זַרְע.

מִי זֶה הַתְּבָה? וְזוּ אַרְוֹן הַבְּרִית. וְנַח
וְהַתְּבָה לְמַטָּה כֶּךָ הִים כְּמוֹ דְּנְמָא וְזוּ
שְׁלַמְעֵלָה. בְּנַח פְּתִיב בְּרִית, שְׁפַתּוֹב
וְהַקְיִמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ. וְעַד שֶׁהַתְּקִימִים
כּוּ בְּרִית לָא נִכְנַס לְתַתָּה, שְׁפַתּוֹב
וְהַקְיִמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ וּבָאתְ אֶל

עֲלִיָּה. וּמֵאֵן אִיהוּ דָּא צְדִיק. וְנַח אֶקְרִי צְדִיק לְתַתָּא.
 וְרִזָּא (נ"א דא) דְּכֹלָא, אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ נַח, דִּיִּקְא,
 דְּלֹא אֶתְפָּרֵשׁ מִנִּיה לְעֶלְמִין. וְלִמְהוּי הוּא בְּאַרְעָא
 כְּגִזְוֵנָא דְלַעִילָא אִישׁ צְדִיק יְסוּדָא דְעֶלְמָא. בְּרִית
 שְׁלוֹם שְׁלָמָא דְעֶלְמָא. אִישׁ הָאֲדָמָה וְדָאִי. וְעַל דָּא
 (בראשית 1) וְנַח מְצָא חֵן בְּעֵינֵי יי.

תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו. מָאִי בְּדוֹרוֹתָיו, אֵלִין אֲנִין
 דְּנִפְקוּ מִנִּיה. הוּא אֲשָׁלִים לְכַלְהוּ. וְהוּא הָוָה
 שְׁלִים מְכַלְהוּ. תָּמִים הָיָה דְאֶתִּילִיד מְהוּל דְּכְתִיב
 הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָּמִים. בְּדוֹרוֹתָיו וְלֹא בְּדָרִין
 דְּעֶלְמָא דְהָא מִנִּיה נִפְקוּ (תולדות בעלמא).

תָּא תָּזִי, נַח אֶתְחַזִּי מִיּוֹמָא דְאֶתְבְּרִי עֶלְמָא לְמַהוּי
 בְּתִיבָה בְּחַבּוּרָא חַד וְלִמְיַעַל בְּהָ, וְעַד לָא

לשון הקודש

תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו, מַה זֶה בְּדוֹרוֹתָיו?
 אֵלֶּה אוֹתָם שֶׁיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ. הוּא הַשְּׁלִים
 אֶת כָּלָם, וְהוּא הָיָה שְׁלֵם מְכַלָּם. תָּמִים
 הָיָה – שְׁנוּלֵד מְהוּל, שְׁכַתּוּב הִתְהַלֵּךְ
 לְפָנַי וְהָיָה תָּמִים. בְּדוֹרוֹתָיו – וְלֹא בְּדוֹרוֹת
 שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ יֵצְאוּ וְתוֹלְדוֹת
 בְּעוֹלָם.

בֵּא רְאֵה, נַח רְאוּי הָיָה מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא
 הָעוֹלָם לְהִיוֹת בְּתִבָּה בְּחַבּוּרָא אֶחָד
 לְהַכְנִס בְּהָ, וְעַד שֶׁלֹּא הִתְחַבְּרוּ בְּאַחַד,

יְסוּד עוֹלָם. וְהָאֲרִץ מִתְקַנְמַת עַל זֶה,
 שֶׁהָרִי הוּא הַעֲמוּד שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו,
 וּמִיָּהוּ? זֶה צְדִיק, וְנַח נִקְרָא צְדִיק לְמַטָּה.
 יְסוּד וְנ"א זֶהוּ שֶׁל הַכֹּל – אֶת הָאֱלֹהִים
 הִתְהַלֵּךְ נַח. דְּקוּא. שְׁלֵם נִפְרַד מִמֶּנּוּ
 לְעוֹלָמִים, וְשִׁיָּהִיָּה הוּא בְּאֲרִץ כְּמוֹ
 שְׁלֵמַעְלָה אִישׁ צְדִיק יְסוּד הָעוֹלָם. בְּרִית
 שְׁלוֹם, שְׁלוֹם שֶׁל הָעוֹלָם. אִישׁ הָאֲדָמָה
 וְדָאִי. וְעַל זֶה (בראשית 1) וְנַח מְצָא חֵן בְּעֵינֵי
 ה'.

אֶת־חֲבָרוֹ בְּחָדָא לָא הוּהּ עֲלֵמָא בְּדִקָּא יְאוּת, לְבַתָּר
 מַה כְּתִיב, (בראשית ט) וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ. מַהוּ
 נִפְצָה. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד. דְּמִתְמָן
 אֲשַׁתְּכַח פְּרוּדָא וְאֶת־בְּרֹדֵי תוֹלְדוֹת לְכָל סְטֵרִין וְכֹלָא
 חַד פְּרוּגְמָא חָדָא. בְּגִינֵי כֶּךָ אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נַח. אֵלֶּה
 וְדָאֵי. דְּהָא יְסוּדָא דְעֲלֵמָא אִיהוּ דְעֵבִיד (דף ט ע"א)
 תוֹלְדוֹת לְקִיּוּמָא בְּאַרְעָא. אַתָּא רַבִּי אַבָּא וּנְשָׁקִיָּה.
 אָמַר אַרְיָא בְּחִילִיָּה טִינָרָא נָקִיב וְתַבַּר. כֶּךָ הוּא וְדָאֵי.
 וְתָא חֲזִי, מְשִׁיעוּרָא דְתִיבּוּתָא אוֹף נָמִי הָכִי הוּא.

תּוֹסַפְתָּא

לְמָה נַח נַח תְּרֵי זְמַנֵּי. אֵלֶּה כָּל צְדִיק וְצְדִיק דִּי בְעֲלֵמָא אִית לִיה
 תְּרִין רוּחִין. רוּחָא חַד בְּעֲלֵמָא דִּין וְרוּחָא חַד בְּעֲלֵמָא דְאֵתִי.
 וְהָכִי תִשְׁכַּח בְּכֹלְהוּ צְדִיקֵי מִשָּׁה מִשָּׁה, יַעֲקֹב יַעֲקֹב, אַבְרָהָם
 אַבְרָהָם, שְׂמוּאֵל שְׂמוּאֵל, שֵׁם שֵׁם. בַּר מִיִּצְחָק דְלָא כְתִיב בֵּיה כְּמָה
 דְכְתִיב בְּהוּ. בְּגִין דִּיִּצְחָק בְּשַׁעֲתָא דְאֶתְקַרַב עַל גְּבִי מַדְבְּחָא נִפְקַת

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

הַתְּבָחָה גַם כֶּךָ זֶה.

תּוֹסַפְתָּא

לְמָה נַח נַח פְּעַמִּים? אֵלֶּה כָּל צְדִיק
 וְצְדִיק שְׂפַעוּלָם יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי רוּחוֹת – רוּחַ
 אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְרוּחַ אַחַת בְּעוֹלָם
 הַבָּא. וְכֶךָ תִּמְצָא בְּכָל הַצְדִיקִים: מִשָּׁה
 מִשָּׁה, יַעֲקֹב יַעֲקֹב, אַבְרָהָם אַבְרָהָם,
 שְׂמוּאֵל שְׂמוּאֵל, שֵׁם שֵׁם. פֶּרַט לִיִּצְחָק
 שְׁלֹא כְתוּב בּוֹ כְּמוֹ שְׂפַתוֹב בְּהֶם, מְשׁוּם
 שִׁיִּצְחָק, בְּשַׁעֲהָ שְׁנַקְרַב עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ,

לֹא הִנֵּה הָעוֹלָם פְּרָאוּי. אַחַר כֶּךָ מַה
 כְּתוּב? (שם ט) וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ.
 מַהוּ נִפְצָה? כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שם א) וּמִשָּׁם
 יִפְרֹד. שְׂמִשָּׁם נִמְצָא פְּרוּד וְהַתְּפִזּוּ
 תוֹלְדוֹת לְכָל הַצְדִיקִים וְהַכֹּל אַחַד כְּדִגְמָא
 אַחַת. מְשׁוּם כֶּךָ אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נַח. אֵלֶּה
 וְדָאֵי. שְׁהֵרִי יְסוּד הָעוֹלָם הוּא שְׁעוּשָׁה
 תוֹלְדוֹת לְקִיּוּם בְּאַרְץ. בָּא רַבִּי אַבָּא
 וּנְשָׁקוּ. אָמַר, אַרְיָה בְּכַחוּ נֹקֵב סְלַע
 וְשׁוּבַר. כֶּךָ זֶה בּוֹדָאֵי. וּבֵא וְרֵאֵה, מְשַׁעוּר

נשמתיה דהות ביה בהאי עלמא. ובין דאתמר ביה באברהם, ברוך מתייה המתים תבת ביה נשמתיה דעלמא דאתי. בגין דא תשבת דלא יחד קדשא בריך הוא שמייה אלא על יצחק בגין דאתחשב כמת ועל דא רמו קרא ואמר (איוב ז) הן בקדושינו לא יאמין וגו'.

דבר אחר אלה תולדות בגין דהוה צדיק שבת ליה תרי זמני. תמים היה בדורותיו, אבל בדרין אחרנין אינו נחשב לכלום, כמו דרא דאברהם ודרא דמשה ודרא דדוד. דבר אחר חמי מאי עבד בדרא דכלהו חייבים, קל וחומר אלו היה בדרא דכלהו צדיקים: (עד כאן תוספתא)

רבי אלעזר פתח (תהלים מז) **לכו חזו מפעלות יי אשר שם שמות בארץ. האי קרא הא אתמר ואוקמוה. אבל לכו חזו, מאי חזו. כמא דאת אמר, (ישעיה כא) חזות קשה הוגד לי. בעובדוי דקדשא בריך הוא עביר, אתגלי נבואה עלאה לבני נשא. אשר שם שמות, שמות ודאי, דהא שמא גרים לכלא.**

לשון הקודש

יצאה נשמתו שהיתה בו בעולם הזה. ובין שנאמר באברהם ברוך מתייה המתים, שבה אליו נשמתו של העולם הבא. משום זה תמצא שלא יחד הקדוש ברוך הוא את שמו אלא על יצחק, משום שנחשב כמת. ועל זה רמו הכתוב ואמר (איוב טו) הן בקדשו לא יאמין וגו'.

דבר אחר אלה תולדות, משום שהיה צדיק שבת אותו פעמים. תמים היה בדרתיו, אבל בדורות אחרים אינו נחשב לכלום, כמו דורו של אברהם ודור משה ודור דוד. דבר אחר, ראה מה עשה בדור שכלם רשעים, קל וחומר אלו היה בדור שכלם צדיקים. ע"כ התוספתא

רבי אלעזר פתח, (תהלים מז) **לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ. הפסוק הזה הרי נתבאר, ובארוהו. אבל לכו חזו, מה זה חזו? כמו שנאמר (ישעיה כא) חזות קשה הוגד לי. במעשיו שהקדוש ברוך הוא עושה מתגלה נבואה עלינו לבני אדם. אשר שם שמות - שמות**

**כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה וְגו' אִמְאִי הָכָא
לֵאמֹר. וְאִמְאִי זֶה. אֶלָּא לֵאמֹר דָּא אֶתְתָּא.**

זֶה דָּא צְדִיק. (רמזו כמו דקדשא בריד הוא קרא ליה נח נייחא דארעא. לאמר, מאי לאמר. אלא אתר דא קרי ליה נח. ומאן איהו ארעא קדישא. לאמר זה ינחמנו מפעשגנו וגו'. עבד ליה קדשא בריד הוא לתפא כגוונא עלאה) (נ"א זה דא צדיק וכן נח לאמר, נח) דא צדיק. לאמר דא נוקבא. בגין דלא מתפרשין דא מן דא. אמר רבי יצחק לאמר דא ארעא קדישא (וזה אמת) **כְּתִיב הָכָא זֶה יְנַחֲמֵנו, וְכְתִיב הָתָם (ישעיה כה) זֶה יִי קִוִּינוּ לוֹ. וַפְּאִין אַנּוּן צְדִיקָא דְרְשִׁימִין בְּרְשִׁימוֹ דְּנוֹשְׁפִּנְקָא דְּמִלְכָּא לְמַהוּי בְּשָׁמִיָּה רְשִׁימִין וְאִיְהוּ שְׁוֵי שְׁמָחַן בְּאַרְעָא בְּדַקָּא יְאוּת.**

כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ. וְכְתִיב, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. אִמְאִי לָא כְּתִיב אֶת. אֶלָּא הָתָם דְּרַנָּא אֶתְרָא (ר"א חדא) וְהָכָא דְּרַנָּא אֶתְרָא. (נ"א את, פסח דאת אמר וְאֶרְאֶה אֶת יְיָ בְּדַכְתִּיב, (ישעיה ו) וְאֶרְאֶה אֶת יְיָ. וְאֶרְאֶה יְיָ

לשון הקודש

ודאי, שהרי השם גורם לכל.

כְּתוּב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה וְגו', לָמָּה כָּאן לֵאמֹר? וְלָמָּה זֶה? אֶלָּא לֵאמֹר זֶה הָאִשָּׁה. זֶה זֶה צְדִיק. וְרַמְזוּ כְּמוֹ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא לוֹ נֹחַ, מְנוּחַת הָאָרֶץ. לֵאמֹר, מַה זֶה לֵאמֹר? אֶלָּא מְקוֹם זֶה קָרָא לוֹ נֹחַ, וּמִי הוּא? אָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה. לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנו מִפְּעֻשְׁגָּנוּ וְגו'. עֲשֵׂה אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַסָּה בְּרַגְמָא עֲלֵינוּהוּ. וְנ"א זֶה זֶה צְדִיק, וְכֵן נֹחַ (לֵאמֹר, נֹחַ) זֶה צְדִיק. לֵאמֹר זֶה נֹקֵבָה, מְשֻׁם שְׁלֵא נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,

לֵאמֹר זֶה אָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה (וְזֶה אִמְתוּ). כְּתוּב כָּאן זֶה יְנַחֲמֵנו, וְכְתוּב שָׁם (ישעיה כה) זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים שֶׁרְשׁוּמִים בְּרִשְׁם שֶׁל הוֹתֵמַת הַמֶּלֶךְ לְהִיּוֹת בְּשְׁמוֹ רְשׁוּמִים, וְהוּא שָׁם שְׁמוֹת בְּאָרֶץ בְּרֵאוּי. **כְּתוּב** וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ, וְכְתוּב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. לָמָּה לֹא כְּתוּב אֶת? אֶלָּא שָׁם בְּרַגְמָה אֶתְרַת (ר"א אַתְתוּ) וְכָאן בְּרַגְמָה אֶתְרַת, (נ"א אֶת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶרְאֶה אֶת ה' בְּכְתוּב (שם ו) וְאֶרְאֶה אֶת ה'. וְאֶרְאֶה ה'